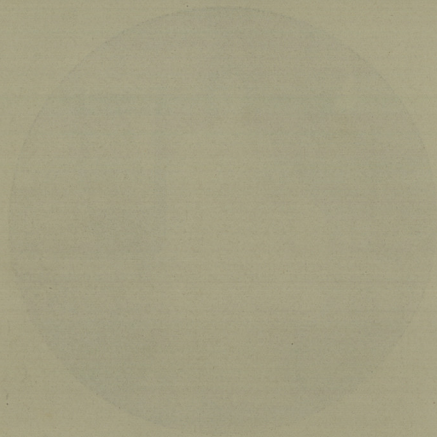
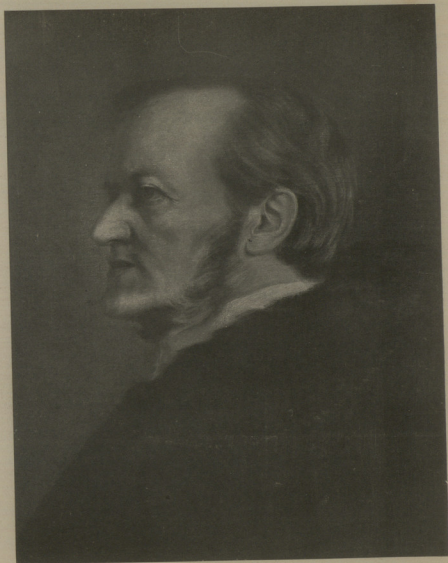

13-3-33

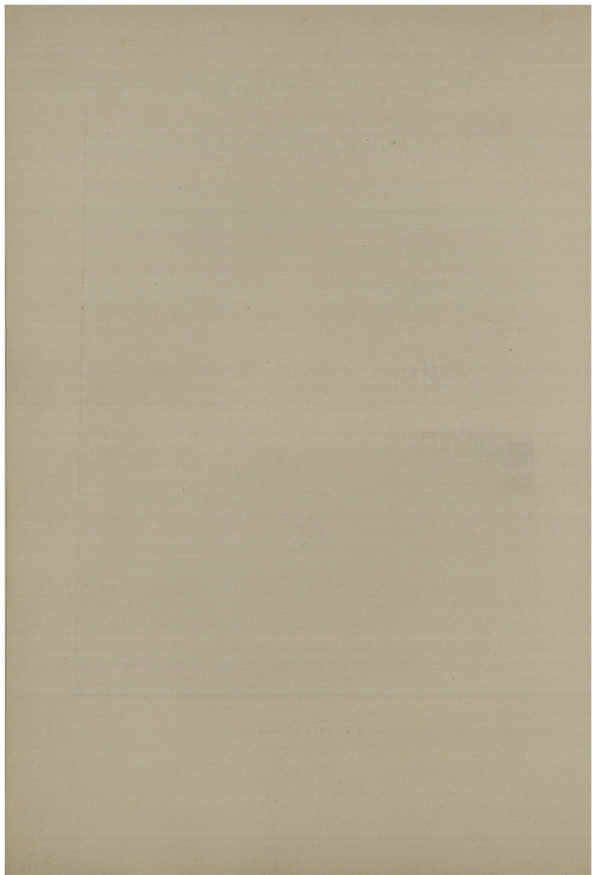

ΩΔΕΙΟΝ
ΑΘΗΝΩΝ

R. WAGNER

ΩΔΕΙΟΝ ΑΘΗΝΩΝ

1871

ΣΥΜΦΩΝΙΚΑΙ — ΔΑΪΚΑΙ ΣΥΝΑΥΛΙΑΙ

ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Γ. Ν. ΝΑΖΟΣ

ΘΕΑΤΡΟΝ ΟΛΥΜΠΙΑ

Δευτέρα 13 Μαρτίου 1933, ὥραν 6.30 μ. μ.

ΣΥΝΑΥΛΙΑ

ΕΒΔΟΜΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΤΗΣ

ΣΥΜΦΩΝΙΚΗΣ ΟΡΧΗΣΤΡΑΣ

ΤΟΥ

ΩΔΕΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

1893 - 1933

FESTIVAL

ΕΠΙ ΤΗ ΠΕΝΤΗΚΟΝΤΑΕΤΗΡΙΔΙ ΑΠΟ ΤΟΥ ΘΑΝΑΤΟΥ ΤΟΥ

R. WAGNER

Ὑπὸ τῆς

ΣΥΜΦΩΝΙΚΗΣ ΟΡΧΗΣΤΡΑΣ

Καὶ τῆς

ΧΟΡΩΔΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

Ὑπὸ τὴν Διεύθυνσιν τοῦ Κου

Φ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗ

Σολίστ :

Ὁ διάσημος Βαθύφωνος τῆς Κρατικῆς Ὀπερας τοῦ Βερολίνου

THEODOR SCHEIDL

*Μετὰ τὴν ἔναρξιν τῆς Συναυλίας ἡ εἴσοδος ἐπιτρέπεται
μόνον κατὰ τὰ διαλείμματα*

Τὴν Κυριακὴν 12 Μαρτίου ὥραν 11 π. μ.

Ἡ ΓΕΝΙΚΗ ΔΟΚΙΜΗ

Τιμὴ ἀναλυτικῶς προγράμματος Δρ. 10.

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ "ΕΛΕΥΘΕΡΟΥΔΑΚΗΣ, Α. Ε.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ευνοδασμὸς ἐγγραφῆς

πρὸς ἀσκήσιν καὶ ἄρμεσον παραλαβὴν τῶν κάτωθι ἔργων (77 τόμων):

	Δρχ.
1) ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΚΟΝ ΛΕΞΙΚΟΝ 12 Τόμοι δευράτινοι . . . . . Τιμή	6000
Κ. ΠΑΠΑΡΡΗΓΟΠΟΥΛΟΥ:	
2) ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΘΝΟΥΣ ΑΠΟ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΑΤΩΝ ΧΡΟΝΩΝ ΜΕΧΡΙ ΤΟΥ 1930 [ΕΚΔΟΣΙΣ ΕΚΤΗ (1932), ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΗΝΗ] 8 Τόμοι δευράτινοι	1500
3) ΤΡΙΑ ΜΕΓΑΛΑ ΕΡΓΑ (εἰς 4 δευράτινους τόμους) ΒΙΟΣ ΤΩΝ ΣΩΩΝ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΙΣΤΟΡΙΑ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ ΚΑΙ	
4) ΠΕΝΤΗΚΟΝΤΑ ΤΟΜΟΙ (πανόδετοι, ηἰξημένοι εἰς 52) •ΓΡΑΜΜΑΤΑ- ΕΠΙΣΤΗΜΑΙ- ΤΕΧΝΑΙ• 56 Τόμοι	3000
	10.500

ΟΡΟΙ ΕΓΓΡΑΦΗΣ (κατ' ἐκλογὴν):

<p>α) Τοῖς μετρητοῖς:</p> <p>Τρέχουσα τιμή . . . . Δρχ. 10.500</p> <p>Ἰδιαίτερα ἱκπώσεις . . . . 2.500</p> <p>Ἦτοι, καταβάλλονται μόνον . . Δρχ. 8.000</p>	<p>β) Ἐπὶ πιστώσει:</p> <p>Τρέχουσα τιμή . . . . Δρχ. 10.500</p> <p>Προκαταβολή . . . . . > 1.500</p> <p>Ἐπόλοιπον . . . . . Δρχ. 9.000</p> <p><small>(πληρωτέα ἐὰν 30 τριακονοειδεσάτων τριετηνημένων μηνιαίων γυμνασίων)</small></p>
--	---

Δωρεῶν

εἰς τοῖς ἐγγραφομένοις εἰς τὴν ὡς ἄνω σειρὰν:

ΜΙΚΡΟΝ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΚΟΝ ΛΕΞΙΚΟΝ

* Ἔργον 1000 περίπου σελίδων, πλουσίως εἰκονογραφημένον, μετρίου σχήματος καὶ ἀριστουεργηματικῆς ἐμφανίσεως

(Ζητήσατε καὶ εἰδικὴν ἐγκύκλιον δι' ἑκαστον ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἔργων)

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

RICHARD WAGNER

1883 - 1933

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

Ὁ Ἰπτάμενος Ὀλλανδὸς

α. *Εἰσαγωγή*

ὑπὸ τῆς Ὁρχήστρας

β. *Χορὸς Νορβηγῶν ναυτῶν*

Ἡ ἀνδρική Χοροφδία καὶ ἡ Ὁρχήστρα

Πάρισαλ

Θρησκευτική Σκηνή καὶ Θρῆνος τοῦ

Ἀμφόρτα ἐκ τῆς πρώτης πράξεως

Ὁ κ. *Th. Scheidl* ἢ μικτὴ Χοροφδία

καὶ ἡ Ὁρχήστρα

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

Βαλκνρία

Ἀποχαιρετισμὸς τοῦ Βόταν καὶ μαγγανεία
τοῦ πυρὸς

Ὁ κ. *Th. Scheidl* καὶ ἡ Ὁρχήστρα

Οἱ Ἀρχιτραγουδισταὶ τῆς Νυρεμβέργης

Ἀποσπάσματα ἐκ τῆς 3ης πράξεως :

Πρελούδιο — * *Μονόλογος* τοῦ *Χάνς Ζάξ*

« Wahn überal Wahn ! » — *Χορὸς τῶν*

μαθητευομένων — *Εἴσοδος τῶν Ἀρχιτρα-*

γουδιστῶν — * *Χορικὸν* — * *Μονόλογος*

τοῦ *Χάνς Ζάξ* : *« Verachtet mir die*

Meister nicht » — * *Τελικὴ σκηνή.*

Σημ. Ὁ Θρῆνος τοῦ Ἀμφόρτα ἀπὸ τὸν Πάρισαλ καὶ τὰ δι' ἀστερίσκου σημειούμενα μέρη ἀπὸ τοὺς Ἀρχιτραγουδιστὰς τῆς Νυρεμβέργης ἐκτελοῦνται διὰ πρώτην φοράν.

Ο ΙΠΤΑΜΕΝΟΣ ΟΛΜΑΝΔΟΣ

(Τὸ Στοιχειωμένο Καράβι)

α. Εισαγωγή.

"Ολοι γνωρίζουν τὴν ἀπαράμιλλον εἰσαγωγὴν ἢ ὁποία χρησιμεύει ὡς πρόλογος τοῦ ἔργου. Ἐὰν λόγῳ τῆς διαστάσεώς της, τοῦ τρόπου τῆς θεματικῆς ἀναπτύξεως, διὰ τοῦ ὀρηκτικοῦ χαρακτήρος καὶ τοῦ χρωματικοῦ πλούτου ἢ εἰσαγωγὴ αὕτη ὑπενθυμίζῃ τὴν σχολὴν τοῦ Βέμπερ, διὰ τῆς μορφῆς τῶν μουσικῶν φράσεων καὶ ἰδίως διὰ τῆς ἐπεξεργασίας τῆς ὀρχήστρας, προδίδει σαφῶς τὴν προσωπικότητα τοῦ συνθέτου της. Ἀναλύοντες αὐτὴν ἐκ τοῦ πλησίον εὐρίσκομεν τὰ ἐπόμενα στοιχεῖα: 1ον) τὴν φράσιν *μητέρα*, ἢ ὁποία δεσπόζει τοῦ ἔργου, διαχίνεται εἰς ὅλας τὰς πράξεις τοῦ μελοδράματος καὶ χρησιμεύει ὡς κρῖκος οὕτως εἰπεῖν μεταξὺ τῶν διαφορῶν μερῶν 2ον) τὸ ἀντιστικτικὸν σχεδίασμα τῆς ὀρχήστρας, τὸ ὁποῖον συνοδεύει τὴν ἄριαν τοῦ πλοιάρχου εἰς τὴν πρώτην πράξιν 3ον) τὸ *cantabile* τῆς μπαλλάντας τῆς Σέντας 4ον) ἐν εἶδος ἀορίστου ἡχοῦς τοῦ πρώτου μέρους τῆς αὐτῆς μπαλλάντας καὶ τοῦ χοροῦ τῶν ναυτῶν τῆς πρώτης πράξεως ἢ τῆς χορφιδίας τοῦ ἀργαλειοῦ τῆς δευτέρας 5ον) τὴν χορφιδίαν τῶν Νορρηγῶν ναυτῶν μετὰ τὴν ὁποίαν ἀρχίζει ἢ τρίτη πράξις 6ον) τὴν τελικὴν ἀστραπὴν, τὴν *coda* τῆς μπαλλάντας τῆς Σέντας. Ἄλλ' ἀπαριθμησὶς τόσον ξηρὰ δὲν μᾶς λέγει διὰ ποῖον τρόπον τὰ θέματα αὐτὰ συνδυάζονται τὸ ἐν μετὰ τὸ ἄλλο, δὲν μᾶς ἐξηγεῖ τὸν παθητικὸν τρόπον μετὰ τὸν ὁποῖον τὸ κύριον θέμα μεταμορφοῦται καὶ κατὰ ποῖαν μεγαλοφυᾶ πρόδοον προετοιμάζεται ἢ καταλείβει τῆς εἰσαγωγῆς. Προσθεσωμεν ὅτι, ἐὰν ὅλοι οἱ συνθέται μικροὶ ἢ μεγάλοι ἔχουν σήμερον ἐξηφοβαλισμένην συνταγὴν διὰ τὴν περιγραφὴν τρικωμίας, διὰ νὰ ἀποδώσουν τὸν θόρυβον τῶν κυμάτων καὶ τὸ σφύριγμα τοῦ ἀέρος, δὲν συνέβαινε τὸ ἴδιον κατὰ τὸ 1840. Ὁ Gluck εἰς τὴν *Ἰφιγένειαν*, ὁ Beethoven εἰς τὴν *Ποιμενικήν*, ὁ Rossini εἰς τὸν *Γουλιέλμον Τέλλ*, εἶχαν ἤδη,

Μόνο το ηλεκτρικό βολι είναι ιδανικό

ΜΕ ΤΟ ΕΙΔΙΚΟ ΤΙΜΟΛΟΓΙΟ T-3

ΣΑΣ ΣΥΜΦΕΡΕΙ:

ΟΛΑ ΜΕ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟ

Εξοικονομήτε την διαρκή έκδοση ηλεκτρικών ειδών της Ελλάδας
και όλα σας εξυπηρεούν το Οικονομικό Τμήμα του T-3.

ΗΛΕΚΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΑΘΗΝΩΝ-ΠΕΙΡΑΙΩΣ Α.Ε. ΣΤΑΔΙΟΥ 4

προσεγγίσει τὸ θέμα χωρὶς νὰ ἐξαντλήσουν ὅλα τὰ μέσα. Ἡ εἰσαγωγή τοῦ Βάγνερ συνειπῶς, ἐκτὸς τῆς ἀπολύτου ἀξίας τῆς, ἀποτελεῖ ἐποχὴν εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς ἐνορχηστρώσεως, σημειώνει πρόοδον· παραμένει παρ' ὅτι καὶ ἂν γραφῆ ἄργότερον, σημαντικωτάτη σελὶς, σπανίας ἐκφραστικότητος, *μουσικὴ Θαλασσογραφία* πρώτης τάξεως.

Εἰς τὸ «Στοιχειωμένον Καράβι», ὁ Βάγνερ διὰ πρώτην φορὰν κάμνει συστηματικὴν χρῆσιν τῶν «λάιτ-μοτίφ»· εἰς τὴν χρησιμοποίησιν τῶν *Ὀδηγῶν Θεμάτων*, ἄγεται ἀπὸ τὸ καλλιτεχνικόν του ἔνστικτον καὶ οὐδόλως ἀπὸ θεωρίαν προηγουμένως καθορισθεῖσαν.

«Ἐνθυνοῦμαι πολὺ καλὰ, λέγει ὁ Βάγνερ, εἰς σπουδαίαν παράγραφον τῆς «*Ἀνακοίνωσης πρὸς τοὺς φίλους μου*», ὅτι προτοῦ προβῶ εἰς τὴν πραγματοποίησιν ὀλοκλήρου τοῦ «Στοιχειωμένου καραβιῦ» συνέθεσα τὸ κείμενον καὶ τὴν μουσικὴν τῆς Μπαλλάντας τῆς Σέντας (δευτέρας πράξεως). Ἄσυνειδήτως ἔθεσα εἰς τὸ κομμάτι αὐτὸ τὸν σπέρρον ὀλόκληρον τοῦ ἔργου. Ἦτο ἡ συνοπτικὴ εἰκὼν ὀλοκλήρου τοῦ δράματος, ὡς αὐτὸ ἐσχεδιάζετο εἰς τὴν σκέψιν μου. Ὅταν τὸ ἔργον ἔτελείωσεν, ἤθελα νὰ τὸ ὀνομάσω: *Δραματικὴ Μπαλλάντα*. Ἀλλὰ κατόπιν, ἡ θεματικὴ εἰκὼν τὴν ὅποιαν εἶχον συλλάβει, ἠπλώθη ἐφ' ὀλοκλήρου τοῦ ἔργου ἐν εἰδει δικτύου. Χωρὶς νὰ τὸ θέλω πραγματικῶς, μοῦ ἤρκει ν' ἀναπτύξω κατὰ τὸν ὅρον σύμφωνον πρὸς τὸν χαρακτῆρα των, τὰ διάφορα θέματα τὰ περιεχόμενα εἰς τὴν Μπαλλάνταν, διὰ νὰ ἔχω τὴν μουσικὴν εἰκόνα τῶν κυριωτέρων λυρικῶν σκηνῶν τοῦ ἔργου. . . . »

β. Χορὸς Νορβηγῶν ναυτῶν

Πλοίαρχε, βάστα πιά!
Πλοίαρχε! ἔδῳ μὲ μᾶς!
"Ἐγια! Μόλα!

Δέσε τὰ πανιά!
τὰ σκοινιά!
Πλοίαρχε, ἔ!

"Ἄνεμο, βροχή, κακὸν καιρὸ,
ποὺς φοβᾶται πιά; γλεντᾶτε "δῶ.
Μιὰ γλυκεῖα κοπέλλα, καὶ κρασί!
πίνω καὶ φίλῳ, καὶ νά, ζωὴ χρυσοῖ!
Χούσασα - he!

Ξέρα ἔδῳ, νά! Χόλλολο - he!
Ξέγαστα πιά! Χούσασα - he!

Κάτου πιά τὰ πανιά!
βράχι', ἀφρό, ξέχαστα πιά!

Πλοίαρχε, φτάνει πιά!

"Αγρυπνος τὴ νύχτα μὲ βοριά,
στὸ τιμόνι πάντα, ποιδὸς βασιτῆ;
Κέρνα μας κάπου, κάπου κοπελιά!
τὸ γλυκὸ κρασί, καὶ μὲ τὰ γλυκὰ φιλιά!
Χούσασα - he! κλπ.

(Μετάφρασις Γιάννη Οικονομίδη)

ΠΑΡΣΙΦΑΛ

Μέχρι πρὸ εικοσαετίας μόνον μερικοὶ προνομιῶχοι εἰμποροῦσαν νὰ ἀπολαύσουν εἰς Bayreuth, τὰς θείας ἀρμονίας τοῦ Πάρσιφαλ. Τὸ ἔτος 1913 εἶδεν ἐξαφανιζόμενον αὐτὸ τὸ προνόμιον τοῦ θεάτρου τοῦ Bayreuth, προνόμιον τὸ ὅποιον ὁ Βάγνερ τοῦ εἶχε παραχωρήσει μὲ εἰδικὸν ἄρθρον τῆς διαθήκης του. Παρελθούσης τριακονταετίας ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ θανάτου τοῦ Διδασκάλου, ὁ Πάρσιφαλ ἀνίγκει πλέον εἰς τὸ δημόσιον. Ὡς ἐκ τούτου ἡ Ὀπερὰ τῶν Παρισίων, τὸ θέατρον τῆς Monnaie τῶν Βρυξελλῶν καὶ ἄλλα πολλὰ μελοδράματα κατόρθωσαν νὰ ἀνεβάσουν ταυτοχρόνως τὸ ἀριστούργημα τοῦτο τοῦ Βάγνερ κατὰ τὸν Ἰανουάριον τοῦ 1914.

Ὁ Ριχάρδος Βάγνερ ἀπέθανε εἰς Βενετίαν τὸ 1883. Ὁ Πάρσιφαλ εἶνε τὸ τελευταῖον ἔργον του. Ἡ ὑπόθεσις του ἐλήφθη ἀπὸ τοὺς χριστιανικοὺς θρύλους τῆς μαισαιωνικῆς Γαλλίας καὶ ἀπὸ τὸ μυθιόστημα τοῦ Chrestien de Troyes (1190) *Περσεβὰλ ὁ Γκαλοά*. Ὁ θρύλος τοῦ Ἁγίου Γκράαλ φαίνεται ὅτι ἐγεννήθη εἰς τὴν Μεσημβρινὴν Γαλλίαν, μέσ' στὴν καρδιά τῶν Πυρηναίων, ὅπου κατὰ τὴν λαϊκὴν πίστιν ἦτο ὁ ναὸς τοῦ Μονσαλβάτ.

Ὁ θρύλος τοῦ Γκράαλ, ἀποτελεῖ μέρος τοῦ Κύκλου τοῦ Ἁρθούρου, κύκλου ὁ ὁποῖος διαιρεῖται εἰς δύο μέρη· ἐκ τῶν ποιημάτων τῆς *στρογγύλης* λεγομένης *τραπέζης*, καὶ περιγράφει τοὺς ἱπποτικούς ἔρωτας καὶ τοὺς πολεμικοὺς ἡρωϊσμούς, καὶ ἐκ τοῦ ποιήματος τοῦ Γκράαλ, ἔχοντος χαρακτηρὰ μυθικοπαθῆ καὶ θρησκευτικὸν καὶ τοῦ ὁποῖου ἡ τελευταία καὶ ἀρχαιότερα ἔκφρασις εἶνε τὸ μυθιόστημα *Περσεβὰλ*. Γκράαλ εἶνε τὸ δυσκοπότερον μὲ τὸ ὅποιον ὁ Χριστὸς καὶ

οὐ μαθηταὶ του ἐώρασαν τὸν Μυστικὸν Δεῖπνον τὴν παραμονὴν τῶν Παθῶν. Οἱ ἄγγελοι τὸ παρέλαβαν εἰς τοὺς οὐρανοὺς, μέχρις οὐ εὐρεθῆ ἐπὶ τῆς γῆς μία φυλὴ ἀρετὰ ἀγνή, ὥστε νὰ τὸ διαφυλάξῃ ὡς παρακαταθήκην. Ἡ οἰκογένεια αὐτὴ εὐρέθη ἐπὶ τέλους· ἀρχηγὸς αὐτῆς ἦτον ἓνας Ἀσιανὸς πρίγκηψ Περίλ, ὅστις εἶχε ἐγκατασταθῆ στὴν Γαλατία καὶ τοῦ ὁποίου οἱ ἀπόγονοι εἶχαν συνδεθῆ μὲ δεσμοὺς συγγενείας μὲ μερικὰ μέλη τῆς οἰκογενείας κάποιου Βρεττανοῦ πρίγκηπος. Ὁ θρόλος αὐτὸς δὲν εἶνε τόσον ἀπίθανος ὅσον δυνατὸν νὰ φαίνεται, ἀρκεῖ, διὰ νὰ ξεαγάγῃ κανεὶς τὴν ἀλήθειαν νὰ ὑποκαταστήσῃ εἰς τὴν ποιητικὴν εἰκόνα τοῦ μυστηριώδους ποτηρίου τὸ χριστιανικὸν δόγμα.

Ἄλλὰ καὶ στὴν ἐξωτερικὴ μορφή τοῦ Γκράαλ, ὑπάρχει κάτι τὸ μυστηριώδες καὶ ἄφατον.

Καὶ διὰ νὰ ἀτενίσῃ κανεὶς μόνον τὸ Ἅγιον Ποτήριον ὀφείλει νὰ εἶνε χριστιανὸς. Τὸ πολῦτιμον αὐτὸ κειμήλιον εἶνε ἀόρατον διὰ τοὺς ἀπίστους. Ἐκτὸς τῶν ἐπιγείων ἀγαθῶν τὰ ὁποῖα παρέχει ἡ θέα τοῦ Γκράαλ, ὡς π. χ. τὴν αἰώνια νεότητα, ἀκατανίκητον δύνανται στὶς μάχες, παρέχει στὸν εὐσεβῆ ἱερότην κάποιαν οὐρανίαν χαράν, μὴ προαίσθητον τῆς αἰωνίας εὐτυχίας. Θρησκευτικὸν στράτευμα, ἀποτελούμενον ἀπὸ ἱερότας τοῦ ἱεροῦ Τάγματος, ἔχει συσταθῆ διὰ τὴν ὑπεράσπισιν τοῦ Γκράαλ. Οἱ κανονισμοὶ τοῦ τάγματος τούτου εἶνε ἐξαιρετικῆς αὐστηρότητος. Κάθε σαρκικὸς ἔρωσ, κάθε ἐνωσις ἔστω καὶ νόμιμος, ἀπαγορεύεται ἀπολύτως· οἱ ἱερόται αὐτοὶ ὀφείλουσι νὰ εἶνε ὑπόδειγμα ἱερότητος καὶ ἀρετῆς. Εἰς Γερμανίαν, ὅπου ὁ μυστικισμὸς τοῦ γερμανικοῦ πνεύματος παρῆγε προσφορότερον ἔδαφος διὰ τὴν ἀποδοχὴν τοῦ μυστηριώδους τούτου συμβόλου, ἐκαλλιεργήθη μετὰ μεγαλυντέρας συμπαθείας ὁ θρόλος τοῦ Γκράαλ.

Ὁ Πάρισαλ τοῦ Ἑσενμπαχ (1210), ἐνέπνευσεν ἰδιαίτερος τὸν Βάγγερ ὁ ὁποῖος ἠντιλήσεν ἀπὸ αὐτὸν μόνον τὸ θρυλικὸν μέρος ἐξ οὗ ἐδημιούργησε, καθὼς σχεδὸν εἰς ὅλα του τὰ ποιήματα, ἓνα ἔργον ἴδιον ἀπὸ ἀπόψεως τύπου καὶ ἰδίως διὰ τῆς ὑπαγωγῆς ὅλων τῶν συστατικῶν παραγόντων τοῦ δράματος εἰς μίαν κυρίαν ἰδέαν, εἰς ἓνα σύμβολον.

Ἴδου ἡ περίληψις τῆς 1ης πράξεως τοῦ Πάρισαλ: Οὐράνιοι ἀπεσταλμένοι τοῦ Σωτήρος κατήλθον πρὸς τὸν βασιλέα Τιτουρέλ κάποια νύκτα ἄγίαν καὶ ἐπίσημον διὰ νὰ τοῦ ἐμπιστευθοῦν τὰ πολυτιμότερα κειμήλια τῶν Παθῶν: τὸ Ποτήριον, τὸ ἄγιον καὶ θαυματουργὸν ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἔπιεν κατὰ τὸν Μυστικὸν Δεῖπνον, καὶ ὅπου ἀπὸ τοῦ Σταυροῦ, ἔρρευσε τὸ θεῖον του αἷμα· τὴν λόγχην μὲ τὴν ὁποίαν τὸν ἐκέν-

τησαν. Διὰ τὴν διαφυλάξιν τὰ κεμήλια ταῦτα ὁ βασιλεὺς Τιτουρέλ ἀνήγειρε τὸν ναὸν τοῦ Μονσαλβάτ, εἰς τὸν ὁποῖον ἐγίνοντο δεκτοὶ ὡς ἀδελφοὶ μοναχοὶ μόνον ἄγνοι καὶ ἄσπιλοι ἱππῶται. Ἐνας ἐν τούτοις δὲν ἔγινε δεκτός, διότι δὲν εἶχε τὴν καρδίαν καθαρῆν, ὁ Κλίνγορ, ὁ ὁποῖος καὶ ἀπεσύρθη σὲ μιὰ κοιτάδα διὰ τὴν ἐξίλωσθιν καὶ ἐξαγισθη-ἀδυνατῶν ὅμως νὰ καταστείλῃ τὴν ἐπιθυμίαν τῆς σαρκός, ἤγειρε ἐργληματικὴν χεῖρα πρὸς τὸν Γκράαλ ρίπτον ἀνάθεμα σ' ἐκείνους ποὺ τὸν ἐφύλασσον. Τότε ἀντελήφθη μέσ' στὴν ὀργὴν του ποῦ μαική δύναμι εἰμποῦσε νὰ τοῦ δώσῃ ἢ ἐπαίσχυντος θυσία του καὶ συνέλαβε τὸ σῆδιον νὰ μεταβάλῃ τὰς χέρσους ἐκτάσεις εἰς ἓνα κήπον ἡδονῶν, ὅπου διηπῶντο γυναῖκες ἐξωτικῶν κάλλους. Ἐκεῖ ἀναμένει τοὺς ἱππῶτας τοῦ Γκράαλ καὶ προσηλυτίζει ὄσους εἰμπορεῖ. Ὅταν ὁ Τιτουρέλ γηράσας ἠναγκάσθῃ νὰ παραχωρήσῃ τὸ στέμμα τοῦ Μονσαλβάτ εἰς τὸν υἱόν του Ἄμφόρταν, ἐκεῖνος ἐξήτησεν νὰ ἀναστείλῃ ἀμέσως τὴν πρόδον τῆς διαβολικῆς αὐτῆς πληγῆς. Ἐλαβε τὴν θαυματοργὸν λόγγην καὶ ἐθάδισε πρὸς τὰ ἀνάκτορα τοῦ Κλίνγορ ἐκεῖ ὅμως μία γυναῖκα θαυμασίας καλλονῆς τὸν ἐσαγγένησε καὶ τὸν ἐμάγευσε. Ἐνῶ δὲ ἀνεπαύετο μεθυσμένος εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς, πίπτει ἡ λόγγη του, τὴν ὁποίαν ἀρπάξει ὁ Κλίνγορ καὶ φεύγει γελῶν. Ἀπὸ τότε ὁ Ἄμφόρτας ἔχει στὴν πλευρὰν του πληγὴν τὴν ὁποίαν τίποτε δὲν εἰμπορεῖ νὰ ἐπουλώσῃ. Μίαν ἡμέραν ὁ Ἄμφόρτας ἐνῶ προσηύχeto γονατιστὸς ἐμπρὸς στὸ Ἱερὸν Βῆμα καὶ ἐζητεῖ σωτηρίαν ἀπὸ τὸν Ὑψιστον, εἶδε νὰ περιβάλλῃ τὸν Γκράαλ λαμπρὸς φωτοστέφανος καὶ ἤκουσε ἀπὸ ἐν φάντασμα τὰς λέξεις: «Ἀνάμενε τὸν ἐλεγκτὸν μου, τὸν ἄγνον ἀνήξερρον ἄνθρωπον ποὺ ἡ ἀγάπη θὰ καταστήσῃ σοφόν», τὰς ὁποίας εἶδε καὶ γραμμένας μὲ πύρινα γράμματα. Ἡ διήγησις αὐτὴ γίνεται στὴν ἀρχὴ τῆς 1ης πράξεως ἀπὸ τὸν Γκούρνεμαντς καὶ μᾶς διαφορτίζει περὶ τὸν βάσεων τοῦ δράματος. Ἡ ἀφιξὶς τοῦ Πάρσιφαλ, ὁ ὁποῖος ἄγνοεῖ τὸ καλόν, τὸ κακόν, τὸ πόθεν ἔρχεται καὶ ποῖος εἶνε, γεννᾷ ἀμφιβολίας στὴν ψυχὴν τοῦ Γκούρνεμαντς, ὁ ὁποῖος νομίζει ὅτι βλέπει στὸ πρόσωπον τοῦ Πάρσιφαλ, τὸν ἀπεσταλμένον τοῦ Θεοῦ: «τὸν ἄγνον Ἀνήξερρον ποὺ ἡ ἀγάπη θὰ καταστήσῃ σοφόν» καὶ ἀποφασίζει νὰ τὸν ὀδηγήσῃ εἰς τὸ Ἱερόν.

Ἀκούονται ἤχοι κωδῶνων καὶ σαλπύγων, οἱ ὁποῖοι ὀλοὲν πλησιάζουν· ὁ Πάρσιφαλ εὐρίσκειται μέσα εἰς μίαν ἀχανῆ αἴθουσαν σκεπασμένην ἀπὸ φωτεινὸν θόλον. Οἱ ἤχοι τῶν κωδῶνων φεύγουν ἀπὸ τὴν κορυφὴν τοῦ θόλου τούτου. Ὁ Πάρσιφαλ εἶνε θαμβωμένος ἀπὸ

τὸ μεγαλεῖον τοῦ θαύματος ποὺ παρουσιάζεται στὰ μάτια του, καὶ ὁ Γκούρνεμαντς τὸν παρακολουθεῖ μετὰ προσοχῆς.

Δεξιὰ καὶ ἀριστερά, εἰς τὸ βάθος τῆς αἰθούσης, ἀνοίγουν δύο πύλαι, ἀφήνουναι νὰ περάσουν δύο σειραὶ ἱπποτῶν, μὲ στάσιον σοβαρὴν καὶ εὐλαβὴ καὶ νὰ τοποθετηθοῦν περὶξ ἀπὸ τὰς τραπέζας ὅπου εὐρίσκονται κάπελλα. Ἐτοιμάζονται νὰ ἐορτάσουν τὴν Ἁγάνην, ὅπως εἶχε ζητήσει ὁ Σωτήρ.

Ἐπιτεταμένως ἀπὸ αὐτοὺς ἐμφανίζεται ἡ πομπὴ τοῦ βασιλέως, ἐξαπλωμένου ἐπὶ φορείου καὶ συνοδευομένου ἀπὸ ὑπηρέτας καὶ ἱππότες. Τοποθετοῦν τὸν Ἀμφόρταν ἐπὶ εἰδικῆς κλίνης, εἶδος βωμοῦ, ὅπισθεν τῆς ὁποίας εὐρίσκεται ἓνα σκοτεινὸν παρεκκλήσιον ἐκ τοῦ ὁποίου ἐξέρχεται ἡ βαρεῖα φωνὴ τοῦ Τιτουρέλ, προσκαλοῦσα τὸν δυστυχῆ νὰ λάβῃ μέρος εἰς τὸ Μυστήριον. . . . Ὁ Ἀμφόρτας ἐκτεθεὶ εἰς μάτην: ἡ φωνὴ τοῦ Τιτουρέλ ἀκούεται ἐκ νέου, διατάσσουσα ν' ἀποκαλυφθῇ ὁ Γκράαλ.

Τὰ παιδιά ἀποκαλύπτουν τὸ κιβώτιον μὲ τὰ Ἅγια Λείψανα καὶ ἀνασφύρον τὴν Μετάληψιν. Ὁ Ἀμφόρτας βυθίζεται εἰς θερμὴν προσευχὴν, κλίνων πρὸ τοῦ ἁγίου κηπέλλον κληρονομῶν τὸν Μυστικὸν Λεῖπτον τοῦ Μονσαλβάτ πυκνὴ σκιὰ πλημμυρίζει τὴν αἴθουσαν καὶ μία ἀκτὴ οὐρανοῦ φωτός, κατεχομένη ἐκ τοῦ θόλου, φωτίζει τὸ ἅγιον Ποτήριον. Τότε ὁ Ἀμφόρτας, ἐνώπιον τῆς γονυπετοῦς ὀμιλήσεως, σηκώνει τὸν Γκράαλ. Ὀλίγον κατ' ὀλίγον τὸ σκότος διασκορπίζεται, γίνονται ἡμέρα καὶ ὅλα τὰ ποιήτρια εὐρίσκονται γεμισμένα μὲ οἶνον, ἐνῶ κληρονομοῦν εἰς ἓνα ἕκαστον ἐξ αὐτῶν φαίνεται ἓνας ἄρτος. Οἱ ἱππότες κάθονται περὶξ τῆς τραπέζης, ἐνῶ ἀκούονται αἱ φωναὶ τῶν ἐφήβων, οἱ ὅποιοι ὄνομα τὸν Ὑψιστον.

Ὁ Γκούρνεμαντς θέλει νὰ βάλῃ νὰ καθίσῃ κοντὰ τοῦ ὁ Πάριφαλ: αὐτὸς ὁμως, βυθισμένος, δὲν ἀντιλαμβάνεται τὴν πρόσκλησιν ἀπὸ τῆς ἀφιξέως του εἶνε ἀκίνητος, ὀρθός, στρέφων τὰ νῶτα πρὸς τοὺς θεατὰς καὶ οἰσνεὶ κατὰ πλῆθος.

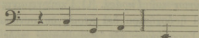
Οἱ ἱππότες, μετὰ τὴν Μετάληψιν, ἀσπάζονται ἀλλήλους ἀδελφικῶς. Ἡ ἡμέρα σβύνει ὀλίγον κατ' ὀλίγον καὶ οἱ κώδωνες ἀκούονται ἀκόμη.

Ὁ Πάριφαλ κἀντοτε ἀκίνητος, μένει βυθισμένος εἰς ἔκστασιν. Ὁ Γκούρνεμαντς, μὴ ἀντιλαμβανόμενος τὸ τί συμβαίνει εἰς τὴν καρδίαν τοῦ ἐφήβου, τὸν πιάνει ἀποτόμως ἀπὸ τὸ χεῖρ καὶ τὸν ἐκδιώκει εἰς τὴν αἰθούσῃ, ὡς ἀνάξιον νὰ ἐννοήσῃ τὸ μυστήριον.

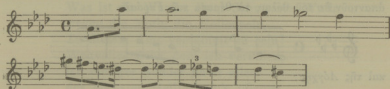
Ἡ μουσικὴ ἀπόδοσις τῆς εἰκόνας αὐτῆς εἶνε κυρίως συμφωνικὴ

καὶ μᾶς παρουσιάζει ὡς κύριον θέμα τοὺς ἤχους τῶν κωδώνων τοῦ Γκραάλ:

8v bassa

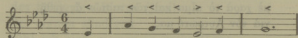

Ἐκτὸς δὲ τῶν ἄλλων καθαρῶς θρησκευτικῶν θεμάτων, δεύτερον χαρακτηριστικὸν καὶ θλιβερόν θέμα, τὴν Ἐπίκλησιν πρὸς τὸν Σωτῆρα:

Περὶ τὸ τέλος τοῦ Ἰντερμέτζο αὐτοῦ, τὸ θέμα τοῦ Δείτνου, εἰς τὸν ὅποιον πρόκειται νὰ παραστώμεν, λαμβάνει ἐξέχουσαν θέσιν, μέχρι τῆς στιγμῆς καθ' ἣν οἱ Κώδωνες, σημαίνουν μὲ ὄλην τὴν δύναμιν, εἰσάγουσαι ἡμᾶς εἰς τὸ ἱερόν.

Εἰς ρυθμὸν ἐπιβλητικόν, οἱ ἱππῶται πορεύονται πρὸς τὸν Γκραάλ: καὶ τοποθετοῦνται περὶ τὰς τραπέζας ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ρυθμοῦ, μὲ διπλὸν βῆμα, νεαροὶ ὀλοφύροιοι, εἰσέρχονται ἐπίσης καὶ λαμβάνουν θέσιν. Φωναὶ νεανικαί, σχηματίζουσαι τριπλοῦν χορὸν καὶ ἀκούμεναι ἀπὸ τὸν θόλον, ψάλλουν τὴν Ἐπίκλησιν πρὸς τὸν Σωτῆρα, ἐνῶ ἡ ὀρχήστρα παρουσιάζει σποραδικῶς φθόγγους ἀπὸ τὴν Δόγγην καὶ ὕστερα τὰς ἀρμονίας τοῦ Γκραάλ. Ἄλλη μία χορφεδία, ἀπὸ τοῦ θόλου, ἐκτελεῖ ἐν εἰδει χορικοῦ (choral), τὸ θέμα τῆς πίστεως.

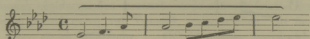

Τὸ θέμα τοῦ Δείτνου ἀκούεται πάλιν ἐν ὄλῃ του τῇ μεγαλοπρεπείᾳ, ὅπως ἀκριβῶς κατὰ τὸ Πρελούδιον τοῦ ἔργου, μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι ἀντὶ νὰ ἐκτελεῖται ἀπὸ τὰ βιολιά, ψάλλεται ὑπὸ τῶν παιδιῶν.

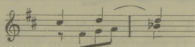
Ἀκούεται ἐκ νέου τὸ θέμα τῶν Κωδώνων τότε αἱ τρεῖς χορφεδία, πρῶτον ἡ τῶν Παιδιῶν, κατόπιν ἡ τῶν Ἐφήβων καὶ τρίτον ἡ τῶν Ἰπποτικῶν, ψάλλουν ἕνα ἕκαστος εὐχαριστίας. Εἶτα ἀντιστρόφως πρῶτον οἱ ἄνδρες, κατόπιν οἱ ἔφηβοι καὶ ἐν τέλει τὰ παιδιά, κἀμινου

μίαν ἐκδήλωσιν πίστεως καὶ ἐλπίδος ἐπὶ συγχορδιῶν τοῦ θέματος τοῦ Γκραάλ, τὸ ὁποῖον θὰ χαθῆ, σιγά, σιγά, εἰς τὰ ὕψη τοῦ θόλου.

Ἡ πομπὴ τοῦ βασιλέως ἀποσύρεται, συνοδευομένη ἀπὸ τοὺς ἤχους τῶν *Κωδώνων τοῦ Γκραάλ*. Ὁ Γκούρνεμαντς καὶ ὁ Πάρουφαλ μένουσιν μόνοι καὶ ἡ ὀρχήστρα διὰ περιέργου συνδυασμοῦ παρουσιάζει τὰ θέματα τῆς *ὑποσχέσεως*, τῆς *Ἐπικλήσεως πρὸς τὸν Σωτήρα*, τοῦ *Πάρουφαλ* καὶ τοῦ *Κέννον* ὅταν ὁ Πάρουφαλ ἐκδιωχθῆ καὶ μείνῃ μόνος ὁ Γκούρνεμαντς, μέσα εἰς τὴν ἔρημον σκητὴν, ἀκούεται ἡ προφητικὴ φωνὴ τῆς *ὑποσχέσεως*, εἰς τὴν ὁποίαν ἐν εἶδει οὐρανόθεν ἤχους, ἀπαντοῦν ἐκ τοῦ θόλου, τὰ θέματα τοῦ *Γκραάλ*:

καὶ τῆς *Λόγγης*:

Πρᾶξις I.

Χορὸς Σὲ ἀγάτης εὐνοχία ὁ ἱερότης μᾶς καλεῖ
σὸν νᾶν* ἢ εὐκαιρία ἢ τελευταία αὐτή.
Σὲ δεῖπνον ἀρετῆς
ᾧς ἔλθῃ ὁ καθεὶς
ἂν ἔχη τὴν καρδιά
ἀθώα καθαρά.

Καθὼς τοῦ Χριστοῦ μας τὸ αἷμα ἐχύθη
γιὰ νὰ σωθῆ ἡ ψυχὴ μας,
μὲ χαρὰ τὸ αἷμα καὶ τῶν πιστῶν ᾧς χρῆθῃ
γιὰ τὸν Λυτρωτὴ μας.

Αὐτὸς ποὺ ἔχει σταυρωθῆ
μὲς τὴν ψυχὴ μας πάντ' ᾧς ζῆ.

*Ἡ πίστις ζῆ κ' ἢ ἀρετή, μᾶς λέγει ὁ Σωτὴρ μας.
Αὐτοῦ τὸ σῶμα. Αὐτοῦ τὸ αἷμα εἶνε βλῆ ἢ ζωὴ μας.

Titul

(Mein Sohn Amfortas, bist du am Amt?
Soll ich den Gral heut noch erschau'n und leben?
Muss ich sterben,
von Retter angeleitet?)

- Amfortas* Wehe! Wehe mir der Qual!
 Mein Vater, oh! noch einmal verrichte du das Amt!
 Lebe, leb'und lass' mich sterben.
- Titirel* (Im Grabe leb'ich durch des Heiland's Huld:
 zu schwach doch bin ich ihm zu dienen
 Du büss'im Dienste deine Schuld!)
- Amfortas* Nein! Lasst ihn unenthüllt!
 Oh! Dass Keiner, keiner diese Qual ermisst,
 die mir der Anblick weckt, des euch entzückt!
 Was ist die Wunde, ihrer Schmerzen Wuth
 gegen die Noth, die Höllenpein,
 Zu diesem Amt verdammt zu sein!
 Wehvolles Erbe, dem ich verfallen,
 ich einz'ger Sünder unter allen,
 des höchsten Heiligthum's pflegen,
 auf Reine herabzuflehen seinen Segen!
 Oh Strafe! Strafe ohne gleichen
 des, ach! gekränkten Gnadenreichen!
 Nach ihm, nach Seinem Weihegrusse,
 muss sehnlich mich's verlangen;
 aus tiefster Seele Heilesbusse
 Zu Ihm muss ich gelangen.
 Die Stunde naht:
 ein Lichtstrahl senkt sich auf das heilige Werk:
 die Hülle fällt.
 Das Weihgefässes göttlicher Gehalt
 erglüht mit leuchtender Gewalt;
 durchzückt von seligsten Genusses Schmerz,
 des heiligsten Blutes Quell
 des eignen sündigen
 fühl ich sich giessen in mein Herz:
 des eignen sündigen Blutes Gewell,
 in wahnsinniger Flucht
 muss mir zurück dann fließen,
 in die Welt der Sündensucht
 mit wilder Scheu sich ergiessen;
 von neuem sprengt es das Tor,
 daraus es num strömt hervor,

hier durch die Wunde der Seinen gleich,
 geschlagen von desselben Speeresstreich,
 der dort dem Erlöser die Wunde stach,
 aus der mit blutgen Thränen
 der Göttliche weint'ob der Menschheit Schmach
 in Mitleid's heiligem Sehnen
 und aus der nun mir an heiligster Stelle
 dem Pfleger göttlichster Götter
 des Erlösung'sbalsam's Hüter,
 das heisse Sündenblut entquillt,
 ewig erneut aus des Sehnen's Quelle,
 das, ach! keine Büssung je mir stillt!
 Erbarmen! Erbarmen!
 Du Allerbarmer! Ach, Erbarmen!
 Nimm mir mein Erbe,
 schliesse die Wunde,
 dass heilig ich sterbe,
 rein Dir gesunde!

Χορός: «'Ο ἄγνός κ' ἀθώς πού προσδοκῶ,
 θᾶν' αὐτός
 ὁ Ἐκλεκτός!»
 «Εἶν' ἡ ἑπαγγελία:
 Νὰ λειτουργῆς πιστὰ καρτερικά!».

Tituel (Enthület den Gral!)

(Περὶληψις τοῦ «Θρήνου τοῦ Ἄμφόρτα»).

Ἐπισημασθέντες, ὁ ὅποιος γνωρίζει πόσοι πόνοι συνοδεύουν δι' αὐτὸν τὴν
 ἱερὰν λειτουργίαν, θέλει νὰ ἐπιβραδύῃ τὴν ἐκπλήρωσίν της· παρακαλεῖ τὸν
 πατέρα του νὰ λειτουργήσῃ εἰς τὴν θέσιν του· ἀλλ' ὁ γέρον, εἰς τὸν ὅποιον
 μόλις παραμένει ἕνας σπινθήρ ζωῆς, ἀρνείται καὶ διατάσσει τὸν υἱὸν του νὰ
 ἐκτελέσῃ χωρὶς ἀργοπορίαν τὸ καθήκον του. Ὁ Ἄμφόρτας, εἰς τὸ ὑψίστον ση-
 μεῖον τῆς ἀγωνίας, ἐπικαλεῖται τὸν οἶκτον τῶν παρευρισκομένων, ἐκετεῖν τὸν
 Δημιουργὸν νὰ δώσῃ ἕνα τέλος εἰς τοὺς φυσικοὺς του πόνους, εἰς τὰ ἠθικά
 του δεινά, πού εἶνε χίλιες φορές σκληρότερα· ὑψίσταται ὅλα τὰ μαρτύρια πού
 ὑπέστη ὁ Σωτὴρ ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ· αἰσθάνεται ὅπως Ἐκεῖνος νὰ φεύγῃ ὄλον τὸ
 αἷμα του ἀπὸ τὴν πληγὴν πού τίποτε δὲν εἴμπορεῖ νὰ κλείσῃ καὶ ἡ καρδιά του·
 αἰμάσσει ἀπὸ ἔντροπὴν καὶ τύψεις, διότι βλέπει διὰ αὐτὸς ὁ ἀνάξιος εἶνε ἀδύ-
 σωπῆτως ὑποχρεωμένος νὰ ἐκτελέσῃ τὴν θεῖαν λειτουργίαν.

Χορός Σῶμα κ' αἷμα Χριστοῦ δεῦτε λάβετε σεις
 αὐτὸ ζητεῖ ἡ ἀγάπη.
 Σῶμα κ' αἷμα ἄγνόν δεῦτε λάβετε σεις
 εἰς ἀνάμνησιν Αὐτοῦ.

Σῶμα κ' αἷμα ὁ Ανθρωπότης μας
 γιὰ σωτηρία τῆς ψυχῆς μας
 ἐθυσιάσε μὲ χαρά
 ἄς γευθοῦμε ἀπ' αὐτὴν τὴν προσφορά.
 Σῶμα κ' αἷμα τοῦ Σωτήρος μεταλάβετε τώρα
 τὴν ἀγάπην τοῦ Χριστοῦ
 θὰ κερδίσετε μ' αὐτὰ
 καὶ τὸ κράτος τ' οὐρανοῦ.

Σῶμα Χριστοῦ λάβετε εἰς σωτηρίαν ἡμῶν πάντων.
 Πάντα πιστὸς ἐν ὄσφ ζῆ νὰ μένη ὁ καθείς.
 Αἷμα ἄγνόν πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες, αἷμα ἀγάπης
 σὰν ἀδελφοὺς πάντα μαζὺ αὐτὸ θέλει μᾶς ἐνώσει!
 Πάντα μὲ πιστὸν! πάντα μ' ἀγάπη.

ΒΑΛΚΥΡΙΑ

Τὸ σήμερον ἐκτελούμενον συμφωνικὸν ἀπόσπασμα ἀπὸ τὴν
 «Βαλκυρία» εἶνε ἡ τελικὴ σκηνὴ τοῦ ἔργου τούτου, διασκευασθεῖσα
 καταλλήλως ἀπὸ αὐτὸν τούτον τὸν Βάγνερ, δι' ἐκτελέσεως εἰς συναυλίας.

Εἶνε ἡ σκηνὴ καθ' ἣν ἡ Βρουγγίδη γονατιστὴ ἔμπροσ εἰς τὸν
 πατέρα της, προσπαθεῖ δειλὰ νὰ μαλᾶξῃ τὴν καρδίαν του. Τοῦ ἐξηγεῖ
 εἰς ποῖον αἶσθημα ὑπέκειν ὅταν προσεπάθει νὰ σώσῃ δύο ἐπάρξεις
 ποῦ ἐφλεγεν ὁ ἔρως καὶ ποῦ ὁ θάνατος ἤθελε νὰ χωρίσῃ. Ἡ σκηνὴ
 αὕτη—ἀνεξαρτήτως τῆς υπερβολικῆς τῆς ἀναπτύξεως ἡ ὁποία τῆς ἀραι-
 ρεῖ μέρος τοῦ ἐνδιαφέροντος—εἶνε μία ἀπὸ τὰς ὄραιότερας ποῦ εὐρί-
 σκομεν εἰς τὴν Τετραλογίαν. Ἄν ἦτο ὀλίγον βραχυτέρα, μαζὶ μὲ τὴν ἐπα-
 κολουθοῦσαν *μαργαρίαν*, θ' ἀπετέλει ἐν ἀπὸ τὰ κατακλητικώτερα finale
 ποῦ ἦτο δυνατόν νὰ φαντασθῇ μουσικός. Ἡ στιγμή εἶνε πράγματι
 ἐπίσημος. Ὁ Βόταν συγκεκρινημένος, ἀλλ' ἀποφασισμένος νὰ τιμωρήσῃ,
 ἀπαγγέλλει τὴν ἀμείλικτον καταδίκην. Ἡ Βρουγγίδη θ' ἀποκοιμηθῇ
 ἐπάνω εἰς ἓνα βράχον· θὰ γίνῃ γυναῖκα τοῦ πρώτου διαβίτου ποῦ θὰ
 τὴν ἐξυπνήσῃ. Ἡ ὑπερφάνεια τῆς θεᾶς ἐξανίσταται: «Ξέρεις τί αἷμα
 τρέχει μέσα στὸς φλέβας μου, λέγει στὸν πατέρα της· κόρη Θεοῦ,
 μπορῶ νὰ πέσω, στὰ χέρια τοῦ πρώτου τυχόντος, χωρὶς νὰ ἐντροπια-

σθῆ ἐκείνος ποῦ μοῦ ἔδωκε τὸ φῶς; Κάμε τοῦλάχιστον ὄστε ἐκείνος ποῦ θὰ μὲ ξυπνήσῃ νὰ μὴν εἶνε κανένας ἄθλιος!» Ἔτσι νὰ γίνῃ! λέγει ὁ Βόταν. Θὰ σὲ περιβάλω μ' ἓνα πύρινο δαχτυλίδι, δαχτυλίδι ἄρραβῶνος, ποῦ καμμιά θνητὴ ὡς τώρα δὲν ἐγνώρισε! Αὐτὸς ὁ βράχος, ὁ τριγυρισμένος ἀπὸ φλόγες, νὰ ὀρθώνεται τρομερὸς σάν τεῖχος ἀνυπέβλητον, ποῦ κάθε ἄθλιος νὰ φεύγῃ φοβισμένος! Μόνον ἓνας ἦρωας θὰ μπορέσῃ νὰ σὲ ξυπνήσῃ, ἓνας θνητὸς ἰσχυρότερος καὶ ἀπὸ ἓνα Θεόν!»

Ὁ Βόταν ἀσπάζεται ἐπὶ μακρὸν τὰ μάτια τῆς κόρης του, ἡ ὁποία ἀμέσως ἀποκοιμάται στὴν ἀγκάλῃ του. Τὴν ἐξαπλώνει στὴν ρίζαν ἑνὸς δένδρου, ἐπάνω στὴν γλόχη, καὶ κατόπιν μὲ δυνατὴν φωνήν, ἐπικαλεῖται τὸν Loge, τὸν Θεὸν τοῦ πυρός. «Ἐλα στὴ φωνή μου! Ἐλα ὅπως ἄλλοτε, πνεῦμα τοῦ πυρός. Ὑπάκουσέ με. Διὰ σοῦ—φλόγα ζωντανή, —ὁ βράχος αὐτὸς νὰ περικυκλωθῇ ἀπὸ φλόγες! Ἐλα σ' ἐμὲ! Ἡ φωτιὰ αὐτὴ ποτὲ νὰ μὴ διαπερασθῇ ἀπὸ ἐκείνον ποῦ ἡ καρδιά του τρέμει!» Εἶνε ἀδύνατον ν' ἀποδοθῇ διὰ λόγων ἡ ὑπέροχος ρητορικὴ τῆς ἐπικλήσεως αὐτῆς, ἡ διαφάνεια καὶ ἡ θαυμασία ρευστότης τῆς ὀρχήστρας ταύτης, μέσα εἰς τὴν ὁποίαν συνδυάζονται καὶ πλέκονται τόσα θέματα ὥστε νὰ παράγουν ἐν σύνολον ἀφθάστου ὠραιότητος! Σπανίως ἡ μουσικὴ ἔκφρασις ἔφθασεν εἰς τέτοια ὕψη: δλόκληρος ἡ τελικὴ σκηνὴ τῆς *Βαλκυρίας* ἀνήκει εἰς τὴν καλλιτεχνικὴν ἐκείνην σφαῖραν τὴν ὁποίαν μόνον ἡ λέξις «ἀνυπέβλητος» ἤμπορεῖ ν' ἀποδώσῃ.

Wotan Leb' wohl, du kühnes herrliches kind!
 Du meines Herzens heiligster Stolz!
 Leb' wohl!
 Muss ich dich meiden,
 und darf nicht minnig mein Gruss
 dich mehr grüssen,
 sollst du nun nicht mehr neben mir reiten,
 noch Met beim Mahl mir reichen,
 muss ich verlieren dich, die ich liebe,
 du lachende Lust meines Auges:
 ein bräutliches Feuer soll dir nun brennen,
 wie nie einer Braut es gebrannt!
 Flammende Glut umglühe den Fels;
 mit zehrenden Schrekken scheuch es den Zagen;
 der Feige fliehe Brünnhilde's Fels!

Denn Einer nur freie die Braut,
 der freier als ich der Gott!
 Der Augen leuchtendes Paar,
 das oft ich lächelnd gekos't,
 wenn Kampfeslust ein Kuss dir lohete,
 wenn kindisch lallend der Helden Lob
 von holden Lippen dir floss:
 dieser Augen strahlendes Paar,
 das oft im Sturm mir gegläntzt,
 wenn Hoffnungs Sehnen das Herz mir sengte,
 nach Weltenwonne mein Wunsch verlangte,
 aus wild webendem Bangen:
 Zum letzten Mal letz' es mich heut'
 mit des Lebewohles letztem Kuss!
 Dem glücklicher Manne glänze sein Stern:
 dem unseligen Ew'gen
 muss es scheidend sich schliessen,
 Denn so kehrt der Gott sich dir ab,
 so küsst er die Gottheit von dir!
 Loge, hör! lausche hieher!
 Wie zuerst ich dich fand, als feurige Glut,
 wie dann einst du mir schwandest,
 als schweifende Lohe;
 wie ich dich band, bann ich dir heut!
 Herauf, wabernde Lohe,
 umlod're mir feurig, den Fels!
 Loge! Loge! hieher!
 Wer meines Speeres Spitze fürchtet,
 durchschreite das Feuer nie!

(Χαίρε γενναίο κι' υπέροχο παιδί μου! Σὺ τῆς καρδιάς μου ἱερῆ ὑπερη-
 φάνεια! Χαίρε! Χαίρε! Σὺ ποὺ πρέπει νὰ ἐγκαταλείρω... Δὲν θὰ καλπάζουμε
 πειὰ μαζί, οὔτε θὰ μοῦ γεμίξεις τὸ κύπελλο στὰ συμπόσια· δὲν θὰ σὲ ξαναδῶ
 πειὰ, σένα ποὺ ἀγαποῦσα, σένα τῆ γελαστῆ χαρὰ τῶν ματιῶν μου: πύρινη λαμ-
 πίδα τοῦ γάμου θὰ καίη γιὰ σένα, ὅπως ποτὲ γιὰ καμμιά νόφη! Περισσότερο
 κι' ἀπὸ λαμπάδα, ἓνα φλογισμένο βράχο, φεύγετε ἄνθρωποι ταπεινοί, γεμάτοι
 φόβο· φεύγετε τὸν βράχο ποὺ κοιμάται ἡ Βρουνηχίλδη! Γιὰ ἓνα μόνον θὰ
 εἶναι ἡ κόρη· γιὰ τὸν ἄνδρα τὸν παιδ' ἐλεύθερο κι' ἀπὸ μὲ τὸν Θεό! Ἄγα-
 ποῦσα τὰ φρενιὰ σου μάτια ποὺ συχνὰ μὲ χαμοῖγελο ἐφιλοῦσα, καθὼς ἐφι-

θύριζαν τὰ παιδικὰ σου χεῖλη ἐγκώμια γιὰ τῶν ἡρώων τοὺς ἀγῶνας· αὐτὰ τὰ δύο λαμπρὰ σου μάτια ἦταν γιὰ μὲ ἡ ἐλπίδα, ὅταν περιπλανώμενη ζητώνας τὴν εὐτυχίαν ποὺ πολλὲς ἀγωνίες εἶχαν καταστρέψει· γιὰ τελευταία φορὰ τὰ μάτια αὐτὰ θὰ κλείσουν σήμερα μ' ἕνα φιλὶ ἀποχαιρετισμοῦ! Γιὰ τὸν εὐτυχὴ ἄνθρωπον τὰ ἄσπρα αὐτὰ θὰ λάμπουν! γιὰ τὸν ἀτυχὴ θεὸν θὰ κλείσουν μὲ τὸν ἀποχωρισμὸ! Μέσα σου ἦταν μιὰ θεία πνοή, ποὺ ἐγὼ ὁ θεὸς μ' ἔνα φιλὶ τὴν ξαναπέρνα. Λόκη ἄκου! τρέχα ἐδῶ! Σὲ καλῶ... τριμὲ γόρισε πύρινο κύκλω τὸν βρόχο! Λόκη! Λόκη! τρέχα! *Ὅποιος φοβᾶται τὴν αἰχμὴ τῆς λόγχης μου ποτὲ μὴν περάσῃ τὴν φωτιάν αὐτή!

ΟΙ ΑΡΧΙΤΡΑΓΟΥΔΙΣΤΑΙ ΤΗΣ ΝΥΡΕΜΒΕΡΓΗΣ

(*Ἀποσπάσματα ἐκ τῆς τρίτης πράξεως*)

Εὐρισκόμεθα εἰς τὸ ἐργαστήριον τοῦ Χάνς Ζάξ. Εἰς τὸ βάθος ἡ πρὸς τὴν ὁδὸν θύρα, ἡμίανουκος. Ἐριστέρᾳ παράθυρον στολιωμένον μὲ γλάστρες, βλέπον πρὸς τὴν ὁδὸν δεξιὰ θύρα βλέπουσα πρὸς ἕν γραφεῖον.

Ὁ ὑποδηματοποιὸς εἶναι καθισμένος σὲ μεγάλη πολυθρόνα, κοντὰ εἰς τὸ παράθυρον, φωτιζόμενος ἀπὸ τὰς ἀκτῖνας τοῦ πρωϊνοῦ ἡλίου· εἶναι ἀπορροφημένος εἰς τὴν ἀνάγνωσιν ἐνὸς μεγάλου βιβλίου ποὺ κρατεῖ στὰ γόνατά του. Ἔρχεται σιγὰ ὁ μαθητευόμενός του Δαυῖδ, ὁ ὁποῖος τοῦ ἀπαγγέλλει τὸ μῆθημά του, μεθὸ ἀφοῦ ἀπομακρυνθῆ οὗτος, ὁ Ζάξ ἐξακολουθεῖ νὰ εἶναι βυθισμένος εἰς τὰς ὄνειροπολήσεις του, κρατῶν πάντοτε στὰ χεῖρα του τὸ βιβλίον. Φιλοσοφεῖ ἐπὶ τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως, ποὺ κλίνει τόσοσιν εὐκόλα εἰς τὴν κακίαν, εἰς τὴν φιλονικίαν. Ἔνα τίποτε ἀρκεῖ διὰ νὰ ἐξαπολυθοῦν τὰ πάθη, νὰ φέρῃ ἀντιμετώπους τοὺς ἀνθρώπους! Γιατὶ οἱ εἰρηγικοὶ κῆτοικοὶ τῆς Νυρεμβέργης ἦσαν τόσοσιν ἐξημμένοι τὴν περασμένη νύκτα; Κάποια ἄγνωστη ἀφορμὴ, μηδαμνὴ χωρὶς ἄλλο, τοὺς εἶχε φέρει ἐναντιον τοὺς μὲν πρὸς τοὺς δέ ἴσως κανένα πονηρὸ στοιχεῖο, ἡ βαρεῖα ἀτμοσφαιρα τῆς νύκτας αὐτῆς τοῦ Ἁγ Γιάνη;... Ἡ ἀνάμνησις αὐτῆ τοῦ Ἁγ Γιάνη ποὺ ξαφνικὰ τοῦ ἔρχεται στὸν νοῦν, τὸν κάμνει νὰ ἐνθυμηθῆ ὅτι ἔχει ἀκριβῶς κἀνὶ νὰ ἐκπληρώσῃ. Πρέπει μὲ κάθε τρόπον νὰ φροντίσῃ ὥστε νὰ φέρῃ εἰς αἶσιον πέρασ τὴν εὐτυχίαν τῶν δύο νέων, τὸν ἔρωτα τῶν ὁποίων προσοτατεῖ...

Ἡ σκηνὴ ἀλλάζει. Παρουσιᾶζει τώρα τὸ λευκᾶδι μέσα εἰς τὸ ὁποῖον κυλιέται σὸν φίδι ὁ Πάγγινς· μακρὰ διαφαίνεται ἡ πόλις τῆς Νυρεμβέργης· πολλὰ σκηναὶ εἰς τὰς ὁποίας πλοῦνται ἀναμφυκτικὰ καὶ ἡ ἀφίξις τῶν πλοιαρίων μὲ τοὺς ἐπισκέπτας δίδουν ἕνα τό-

νεν ζωηρότητος. Δεξιὰ μία ξέδρα σημαιοστολισμένη με τὰ λάβαρα τῶν συντεχνιῶν. Οἱ μαθητευόμενοι καὶ οἱ Ἀρχιτραγουδισταί, με ἐορτάσιμα ἐνδύματα ὑποδέχονται τοὺς ἀφιενομένους. Οἱ μαθητευόμενοι ἀρχίζουν νὰ χορεύουν με ζωηρότητα ἕνα χορόν.

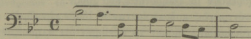
Τέλος οἱ σύντροφοι, ποὺ περίμεναν νὰ ἴδουν τὴν ἀφιξὴν τῶν πρώτων Ἀρχιτραγουδιστῶν, δίδουν τὸ σύνθημα ὅτι πλησιάζουν. Καθεὶς ἐγκαταλείπει τότε τὴν χορευτριάν του καὶ ὄλοι παρατάσσονται ἐπὶ τῆς ὄχθης διὰ νὰ ἀφήσουν νὰ περάσῃ ἡ πομπὴ τῶν Ἀρχιτραγουδιστῶν, οἱ ὅποιοι κατευθύνονται πρὸς τὴν ξέδραν, ἔχοντες ἐπὶ κεφαλῆς τὸν Κότνερ με τὸ λάβαρον καὶ τὸν Πόγκνερ κρατοῦντα ἀπὸ τὸ χεῖρ τὴν Εὔαν. Ἡ νεαρὰ κόρη συνοδεύεται ἀπὸ συντρόφους πλοσσίος ἐνδεδυμένας. Ὁ λαὸς χαιρετᾷ με χαρὰν τὸ σωματεῖον καὶ κινεῖ τοὺς πῖλους κατὰ τὴν δίοδόν του. Ἡ Εὔα καὶ ὁ πατέρας τῆς καταλαμβάνουν τὴν τιμητικὴν θέσιν ἐπὶ τῆς ξέδρας, ὁ Κότνερ στερεώνει σὲ περίοπτον μέρος τὸ λάβαρον τῶν Ἀρχιτραγουδιστῶν καὶ οἱ μαθητευόμενοι συνιστοῦν στὰ πλήθη νὰ ἤσυχάσουν.

Ὁ Ζάξ προχωρεῖ τότε διὰ νὰ ὁμιλήσῃ εἰς τὸ πλῆθος, ὁ λαὸς ὅμως εἰς τὴν θέαν τοῦ ἀγαπημένου τῶν ποιητοῦ, αὐτοῦ ποὺ ξέρει τόσον καλά νὰ ψάλλῃ τοὺς πόνους τῶν καὶ τὰς ἐλπίδας, ξεσπᾷ πάλιν σὲ ἐνθουσιώδεις ζητωκραυγὰς καὶ ὡς ἐξ ἐνστίχτου τραγουδεῖ ἕνα ὥραϊον χορικὸν ᾄσμα ποὺ εἶχεν ἄλλοτε συνθέσει ὁ Ζάξ καὶ ποὺ βροίκεται σ' ὄλων τὴν μνήμην καὶ τὴν καρδιά. Ὁ Ζάξ ὁ ὁποῖος καθ' ὄλον αὐτὸ τὸ διάστημα ἦτο βυθισμένος εἰς ὄνειροπολήσεις, στρέφει συγκεκνημένος τὸ βλέμμα πρὸς τοὺς συμπατριώτας του καὶ τοὺς εὐχαριστεῖ διὰ τὴν ὑποδοχὴν των. Κατόπιν ἀπευθυνόμενος πρὸς τοὺς Ἀρχιτραγουδιστάς, τοὺς ἐπενθυμίζει πόσον ὑψηλὸς εἶναι ὁ σκοπὸς τοῦ Ἀγῶνος ποὺ ἀρχίζει καὶ πόσον πολῦτιμος εἶναι ἡ ἀμοιβὴ ποὺ ἐπιφνιάσεται εἰς τὸν νικητὴν. Ζητεῖ ὅπως κάθε ποιητὴς ἔχῃ τὸ δικαίωμα νὰ παρουσιασθῇ ἐλεύθερα καὶ χωρὶς περιορισμὸν εἰς τὸν ἀγῶνα, ἀρκεῖ νὰ εἰμφορῇ νὰ ἀποδείξῃ τὸ ἀνεπίληπτον παρελθόν του, ποὺ θὰ εἶναι ἐγγύσις διὰ τὴν εὐτυχίαν τῆς ἀξιολατρεύτου κόρης, ἡ ὁποία θὰ εἶναι τὸ βραβεῖον...

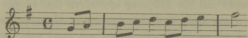
Ὡς γνωστόν, κατὰ τὴν ἐξέλιξιν τῆς τρίτης πράξεως τῶν «Ἀρχιτραγουδιστῶν», ὁ Βάλτερ κατὰ τὸν μουσικὸν ἀγῶνα ὑπερισχέει τοῦ γελοίου του ἀντιπάλου Μπεκμέσερ καὶ λαμβάνει ὡς ἀμοιβὴν τὴν χεῖρα τῆς Εὔας. Οἱ δύο μνηστῆρες περικυκλώνουν τὸν Ζάξ, ποὺ ἐξυμνεῖ τὴν γερμανικὴν τέχνην, ἐνῶ τὸ πλῆθος χειροκροτεῖ καὶ τὸ ἔργον τελειώνει με πραγματικὴν ἀποθέωσιν τοῦ λαϊκοῦ ποιητοῦ, τὸν ὁποῖον οἱ Ἀρχιτραγουδισταί ὑποδεκνύουν ὡς ἀρχηγὸν ὄλων.

Ἡ μουσικὴ ἀνάλυσις τῶν ἀνωτέρω ἀποσπασμάτων μᾶς παρουσιάζει εἰς τὸ *πρελούτιο* τὸ θέμα τῆς *Βαθείας συγκινήσεως τοῦ Ζᾶξ*:

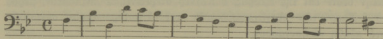
Un poco sostenuto

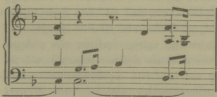
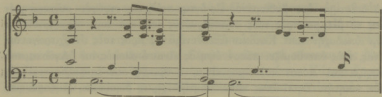
τὸ ὁποῖον χρησιμεύει ὡς ἀρχὴ καὶ τέλος, ἐνῶ εἰς τὸ μέσον εὐρίσκονται τὸ: *Χορικὸν τοῦ Ζᾶξ*.

καὶ τὸ: *Βιβλικὸν τραγοῦδι*:

Τὸ πρῶτον ἐξ αὐτῶν εἶναι σοβαρὸν καὶ θλιβερὸν καὶ δύναται νὰ ἐπινομασθῇ ἐπίσης: *Ἀνθρωπίνη σωφροσύνη*. Τὸ ἀνωτέρω θέμα θέλει ἀκουσθῆ εἰς τὸν ἐπακολουθοῦντα μονόλογον τοῦ Ζᾶξ (*Wahn. Wahn*), συνοδευόμενον ἀπὸ δεύτερον θέμα, νέαν μορφήν τοῦ θέματος τῆς *Νυρεμβέργης*, μεταβληθέντος εἰς θέμα τῆς *Παπηρωιζούσης Νυρεμβέργης*:

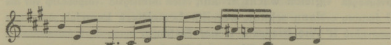

Ἡ *Γαλήνη* τῆς *νυκτὸς* ἀπεικονίζεται εἰς τὴν σκέψιν τοῦ Ζᾶξ, διὰ νέων ἀναμνήσεων τῆς *Σερενάτας* καὶ τοῦ *Ξυλοκοπήματος*: τὸ θέμα τοῦ

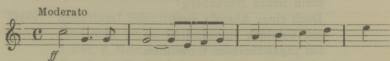

"*Αη Γιάννη* συγγέεται με τὸ τοῦ *Γεννωμένου ἔρωτος*. Ὅλα τὰ ἀνωτέρω θέματα μᾶς κάμουν νὰ εἰσδύσωμεν εἰς τὴν ἐνδύμωγον σκέψιν τοῦ Ζᾶξ καὶ ἔχουν σχέσιν ὄλα πρὸς τὰς ἀπασχολήσεις του καὶ τὴν συγκίνησίν του, ἢ ὁποία αὐξάνει, ἐφ' ὅσον βλέπει νὰ πλησιάζῃ ἡ στιγμή καθ' ἣν θὰ εἰμπορέσῃ νὰ περατώσῃ τὸ ἔργον του, πραγματοποιῶν τὴν εὐτυχίαν τῶν δύο νέων.

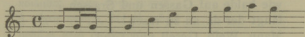
Ἡ τελικὴ σκηνὴ τοῦ ἔργου παρουσιάζει τὸ θέμα τοῦ βάλς τῶν *Μαθητευομένων*, βάλς ἀγροτικοῦ, γεμάτου ζωηρότητος, τὸ θέμα τοῦ *Λαβάρου*, τοῦ *Χορικοῦ τοῦ Σάξ*, τὸ ὁποῖον ἐκτελεῖ ὅλος ὁ λαός. Ὁ λόγος ὃν ὁ ποιητὴς ἀπευθύνει πρὸς τοὺς παρισταμένους, βασιζέται ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς *Βαθείας συγκινήσεως*, συνοδευομένου ὑπὸ τοῦ θέματος τῆς *Συντελεύσεως* καὶ τοῦ "*Αη Γιάννη*". Κατὰ τὴν τελικὴν ἀποθέωσιν κατὰ τὴν ὁποῖαν ὁ Ζᾶξ προσαγορεύει τὸν νεητήν, ἀκούεται ὅπως εἰς τὸ τέλος τῆς εἰσαγωγῆς τὸ θέμα τοῦ "*Ἐκφρασθέντος ἔρωτος*":

συνοδευόμενον ὑπὸ τοῦ θέματος τῶν "*Αρχιραγουνδιστῶν*"

εἰς τὸ ὁποῖον συννεοῦται μετ' ὀλίγον τὸ πομπῶδες θέμα τοῦ *Λαβάρου*.

Καὶ τὸ ἔργον τελειώνει μετὰ τοὺς ὀργωμένους ἤχους τῶν σαλπύγγων.

Hans Sachs   Wahn! Wahn! Ueberall Wahn!
                   Wohin ich forschend blick'
                   in Stadt und Weltchronik,
                   den Grund mich aufzufinden,
                   warum gar bis aufs Blut
                   die Leut sich quälten und schinden
                   in unnütz toller Wuth?

Hat Keiner Lohn
 noch Dank davon:
 in Flucht geschlagen
 wähnt er zu jagen:
 hört nicht sein eigen
 Schmerzgekreisch,
 wenn er sich wühlt ins eigne Fleisch,
 wähnt Lust zich zur erzeugen!
 Wer gibt ein Namen an?
 's'ist halt der alte Wahn.
 ohn' den nichts mag geschehen,
 's mag gehen oder stehen!
 Steht's wo im Lauf,
 er schläft nur neue Kraft sich an:
 gleich wacht er auf,
 dann schaut, wer ihn bemeistern kann!
 Wie friedsam treuer Sitten,
 getrost in That und Werk,
 liegt nicht in Deutschland's Mitten
 mein liebes Nürnberg!
 Doch eines Abend's spat,
 ein Unglück zu verhüten
 bei jugendheissen Gemüthen,
 ein Mann weiss sich nicht Rath;
 ein Schuster in seinem Laden
 Zieht an des Wahnes Faden:
 wie balde auf Gassen und Strassen
 fängt der da an zu rasen!
 Mann, Weib, Gesell und Kind,
 fällt sich da an toll und blind:
 und will's der Wahn gesegnen,
 nun muss es Prügel regnen,
 mit Hieben, Stoss' und Dreschen
 den Wuthesbrand zu löschen.
 Wer weiss, wie das geschah?
 Ein Kobold half wohl da:—
 ein Glühwurm fand sein Weibchen nicht;
 der hat den Schaden angericht't.

Der Flieder war's, Johannsnacht!
 Nun aber kam Johannstag!
 Jetzt schau'n wir, wie Hans Sachs es macht,
 dass er den Wahn
 fein lenken kann,
 ein edler Werk zu thun:
 denn lässt er uns nicht ruh'n
 selbst hier in Nürenberg,
 so sei's um solche Werk',
 die selten vorgemeinen Dingen,
 und nie ohn' eingen Wahn gelingen.

Περὶληψις.

Ὁ Ζᾶξ φιλοσοφεῖ ἐπὶ τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως ποῦ κλίνει εἰς τὴν κακίαν καὶ τὴν φιλοσοφίαν. Διερωτᾶται ποῖον αἴτιον εἶχεν ἀναστῶσει τὴν περασμένη νύκτα τοὺς εἰρηνικοὺς κατοικοῦς τῆς Νυρεμβέργης. Μήπως κανένα στοιχειό ἢ ἡ ἀποπνικτικὴ ἀτμόσφαιρα τοῦ Ἁγ. Γιάνην τοὺς εἶχεν ἐξάψει; Ἡ ἀνάμνησις τῆς ἑορτῆς τὸν κάμνει νὰ ἐνθυμηθῇ ὅτι ἔχει ἓνα σκοπὸν νὰ ἐκπληρώσῃ: νὰ φέρῃ δηλαδὴ εἰς αἴσιον πέρας τὴν εὐτυχίαν τῶν δύο νέων ἐρωτευμένων.

Χορός   Silentium! Silentium!
 Πειὸ σιγῆ, μὴ μιλάτε πειά!
 ὁ Ζᾶξ, ὁ Μάστορ Ζᾶξ, παιδιά!
 Γοργᾶ χαράζει ἡ αὐγή.
 γλυκὰ κελαιδεῖ
 τ' ἀηδόνι μέσ' ἀπ' τὰ κλαριά,
 κοιλάδες, διάση αὐτὸ ξυπνῶ
 ἡ νύχτα φεύγει, δὲς τὸ φῶς!
 ροδιζεῖαι πειὰ ὁ οὐρανός,
 προβάλλει ὁ ἥλιος καὶ σκορπᾶ
 τριγύρω σ' ὄλους τὴ χαρά!
 Χᾶνς Ζᾶξ Ζήτ' ὁ ποιητής!
 Δόξα εἰς τὸν Ζᾶξ!
 Τῆς Νυρεμβέργης τὸ καμάρι!
 Χᾶνς! Ζᾶξ!

Hans Sachs Verachtet mir die Meister nicht,
 und ehrt mir ihre Kunst!

Was ihnen hoch zum Lobe spricht,
fiel reichlich euch zur Gunst.
Nicht euren Ahnen, noch so werth,
nicht euren Wappen, Speer noch Schwert,
dass ihr ein Dichter seid,
dem dankt ihr heut eu'r höchstes Glück.
Drum, denkt mit Dank ihr dann zurück,
wie kann die Kunst wohl unwerth sein,
die solche Preise schliesset ein?
Dass uns're Meister sie gepflegt
g'rad' recht nach ihrer Art,
nach ihrem Sinne treugehegt,
das hat sie echt bewahrt:
blieb sie nicht ad' lig, wie zur Zeit,
wo Höf' und Fürsten sie geweiht
im Drang der schlimmen Jahr'
blieb sie doch deutsch und wahr;
und wär 'sie anders nicht geglückt,
als wie wo Alles drängt und drückt,
ihr seht, wie hoch sie blieb in Ehr':
was wollt ihr von den Meister mehr?
Habt Acht! Uns dräuen üble Streich'
zerfällt erst deutsches Volk und Reich,
in falscher wälscher Majestät.
Kein Fürst bald mehr sein Volk versteht,
und wälschen Dunst mit walschen Tand
sie pflanzen uns in deutsches Land;
was deutsch und echt, wüsst keiner mehr,
lebt's nicht in deutscher Meister Ehr:
D'rum sag' ich euch: ehrt eure deutschen Meister!
Dann bannt ihr gute Geister;
und gebt ihr ihrem Wirken Gunst,
zerging' in Dunst
das heil'ge römische Reich,
uns bliebe gleich
die heil'ge deutsche Kunst!

Περὶληψις.

Ὁ Ζᾶξ ἀπαγγέλλει τὴν κατακλειδα τοῦ ἔργου λαμβάνων ὡς βάσιν τὰ γεγονότα τὰ ὅποια ἐσημειώθησαν πρὸ τῶν ὀμμάτων τοῦ πλήθους καὶ ἐξυμνῶν διὰ πατριωτικοῦ λόγου τὸ μεγαλεῖον τῆς γερμανικῆς τέχνης, ἐνῶ ὁ λαὸς ζητωκραυγάζει τὸν ποιητὴν ὑποδηματοποιόν, ἐχθρὸν τοῦ σχολαστικισμοῦ καὶ προστάτην τῶν δύο ἔρωτευμένων.

Χορός. Τοὺς ποιητὰς τιμῆστε !
 Τὴν δόξ' αὐτῶν ὑμνήστε !
 Τὴν εὐνοίᾳ σας σᾶς ζητοῦν
 στὸν τόπο αὐτὸ νὰ ζήσῃ μοναχά,
 τῶν Γερμανῶν ἢ τέχν' ἢ ἱερά !
 Χᾶνς Ζᾶξ ! Δόξα εἰς τὸν Ζᾶξ !

ΧΟΡΩΔΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

1920

ΜΕΓΑΛΟΙ ΕΥΕΡΓΕΤΑΙ

ΔΗΜΟΣ ΑΘΗΝΑΙΩΝ

ΩΔΕΙΟΝ ΑΘΗΝΩΝ

ΕΥΕΡΓΕΤΑΙ

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ
† ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΒΕΡΩΦ

ΔΩΡΗΤΑΙ

ΔΗΜ. ΑΡΑΒΑΝΤΙΝΟΣ
ΑΛΕΞ. Γ. ΤΡΙΑΝΤΗ
† ΕΛΕΝΗ ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΥ
ΑΛΕΞ. ΤΟΥΡΝΑΪΣΣΕΝ
ΜΑΝ. ΑΝΤ. ΜΠΕΝΑΚΗΣ
ΖΩΗ Π. ΚΑΜΠΑ

ΧΟΡΩΔΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

1920

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Φ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ

ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΝ ΤΜΗΜΑ

ΕΝΕΡΓΑ ΜΕΛΗ

Δις Ἀγγελίστου Ζωή	Δις Ματορίκου Ἀσπασία
Δις Ἀραμπατζόγλου Δέσποινα	» Μαύτα Λούλα
Κα Βεκιάρη Ἑλένη	Κα Μικέλη Ἄννα
Δις Βοζίκη Καίτη	» Μικροῦ Μαρία
» Βριζόλου Μαρία	» Μιχαλοπούλου Τούλα
» Γεωργῶ Ἠέκτρα	Δις Μιχοπούλου Μαίρη
Κα Γουναροπούλου Μαρία	» Μόρη Μαρία
Δις Δαμάσκου Πόπη	Κα Μοσχονῶ Πόπη
Κα Δαμανίδου Πόπη	» Μπουρατίνου Μαρία
» Δημακοπούλου Ἰσμήνη	» Μύλωφ Σοφία
» Ζαχαρία Λέλα	Δις Ξανθάκη Μαργαρίτα
» Ζερβοῦ Ζαῖρα	» Ξυνογαλᾶ Κάκια
Δις Καλλίρη Χρυσή	» Οἰκονομίδου Ἑλένη
Κα Καλλιγῶ Λέλα	» Παπαδοπούλου Ἠέκτρα
» Κανελλοπούλου Μαρία	Κα Παπαλάκη Μαρία
» Καλογερίκου Μαρία	Δις Παρασκευᾶ Θάλεια
» Καραμανίδη Σοφία	Κα Πράτοκα Χρηστίνα
» Καραντινοῦ Κλεῶ	» Ρουμπὲν Ἐλισάβετ
» Κασάπη Φούλη	Δις Ρόσση Σύνδεια
Δις Κονταράτου Κική	» Σκουρλέτη Ἐλευθερία
Κα Κοττομάνη Ἑρμιόνη	» Σταθοπούλου Πολυτίμη
Δις Κοττομικολάου Σοφία	Κα Τσακωνοπούλου Καίτη
» Κοτσέκου Οὐρανία	» Τσίληθρα Ἥβη
» Κωνσταντινίδου Αἰκατερίνη	» Φαρανιάτου Ἑλλη
» Κωνσταντινίδου Ἑλένη	Δις Φέριμπος Ἐλίτσα
» Λαμπρινίδου Εἰρήνη	Κα Φραγκονοδάκη Ἀλεξάνδρα
» Μαλαρέκα Ἑλένη	» Φρονίμου Σοφία
» Μαλλῆ Ντόρα	Δις Χατζοπούλου Μαρία
» Μαρκάκη Καίτη	» Χριστοπούλου Ἀδρα
» Ματαράγκα Ἀλκίσις	» Χωραφᾶ Μαρία

Ἡ Χορῳδία Ἀθηνῶν εἶναι κοινωφελὲς Σωματεῖον, ἡ δὲ Διεύθυνσις καὶ ἅπαντα τὰ Μέλη μετέχουσιν αὐτῆς εὐγενῶς προσφερόμενοι.

ΔΟΚΙΜΑ ΜΕΛΗ

Δις Ἀρμακόλλα Ρένα	Δις Λεούση Ἀσπασία
» Ἀχῆ Δήμητρα	Κα Λέριε Ὀλγα
» Βαφειάδου Ἀνθὴ	Δις Λιονέττη Μαριάνθη
» Βέκιου Ἑλένη	» Μαντζαγριατάκη Ἀγγελικὴ
» Γιαννούλη Ἰωάννα	» Μαντζαγριατάκη Μαρία
» Γλυκοφρύδη Ἐδγενία	» Μανωλάτου Δέσποινα
» Γρηγοράκη Ἑλένη	» Μαρουλιανοῦ Σοφία
» Γρηγοροπούλου Νίτσα	» Μεταξᾶ Φρόσω
Κα Λασκαλοπούλου Καίτη	» Μεταξοπούλου Ἀνθὴ
Δις Ἐυμορφούλη Τιτίκα	» Μικελὴ Κοῦλα
» Ζάκοβα Χριστίνα	» Μιχαηλίδου Σαπφὸ
Κα Ζαφείρη Φαίδρα	» Μουσοῦρου Ραλλοῦ
Δις Ζέρβα Αἰκατερίνη	» Μπακοπούλου Ντίνα
» Καλατζῆ Τζέννη	» Μπόνη Ἀθηνᾶ
» Κανειλοπούλου Μίτση	» Νιώτη Μαίρη
» Κακούρου Λουίζα	» Παπαδοπούλου Λιλή
» Κακούρου Τεργιόρη	» Παπαφίγκου Λέτα
» Κοκκώση Ἑλπίς	» Πασπάλη Αἰκατερίνη
» Κοττογιάννη Ἡλέκτρα	» Σεφερλή Ἰωάννα
» Κουσουρέλη Καίτη	» Χαλκιοπούλου Ἀναστασία
» Κρόελ Πενίτσα	» Χριστοφῆ Μαίρη
» Κυπριανοῦ Δήμητρα	» Χωροφᾶ Αἴτσα
» Κώση Ττη	

ΑΝΔΡΙΚΟΝ ΤΜΗΜΑ

ΕΝΕΡΓΑ ΜΕΛΗ

ΟΙ Κ. Κ.

Βαβαριάνης Θεόδωρος
 Βλυσσιδής Νικόλαος
 Βοϊζώλος Παναγιώτης
 Γαβαθᾶς Δημήτριος
 Γεωργαντᾶς Παναγιώτης
 Γιαννακός Ἀντώνιος
 Γιαννακός Γεώργιος
 Δοΐδας Χρῆστος
 Ἐδστρατίου Δημήτριος
 Καραλῆς Παναγιώτης
 Καργαδοῦρης Ἑμμανουήλ
 Καρποδίνης Βασίλειος
 Καμαρινός Φαν.
 Κανσαρός Νικόλαος
 Κόκκινος Ὁθων
 Κοποπούλης Ἀνδρέας
 Κρονηρᾶς Δημήτριος
 Κνδωνιάτης Κωνσταντῖνος
 Κυριακίδς Θεμιστοκλῆς
 Κωνσταντινίδης Ἀνέστης
 Κοτσόπουλος Δημήτριος
 Λαγομιτζῆς Παναγιώτης
 Λασηθιωτάκης Ἀναστάσιος
 Λασηθιωτάκης Ἑμμανουήλ
 Μακάρωφ Μιχαήλ

Μακρῆς Ὁρέστης
 Μαργαζιώτης Ἰωάννης
 Μερβακίτης Χρῆστος
 Μιχόπουλος Παναγιώτης
 Μολότσος Μανώλης
 Μοσχονᾶς Ἀλέξανδρος
 Μοσχονᾶς Μπέης
 Νικίας Γεώργιος
 Οἰκονόμου Κωνσταντῖνος
 Παπαρηγορίου Στυλιανός
 Παπαδάκης Νικόλαος
 Παλαωτηρίου Δημήτριος
 Παπαγαλαμιτιδῆς Θεμιστ.
 Σαράβας Σπυρίδων
 Σορότος Νικόλαος
 Τοῦμης Νικόλαος
 Τοῦντας Ἰωάννης
 Τρίμης Νικόλαος
 Τσαντήλας Σπυρίδων
 Τσιρόπουλος Ἀλέξανδρος
 Φίλιππόπουλος Δημήτριος
 Χλημίντζας Σωτήριος
 Χόρης Χαρίλαος
 Χριστόπουλος Βασίλειος
 Χρονόπουλος Ἀντώνιος

ΔΟΚΙΜΑ ΜΕΛΗ

ΟΙ Κ. Κ.

Ἀθανασίου Φύτιος
 Ἀλιφῆρης Θεόδωρος
 Δημητρόπουλος Βασίλειος
 Ζέρβας Σωτήριος
 Θεοδιδόπουλος Δημήτριος
 Κανακάκης Τίτος
 Κανέλλος Ἰωάννης
 Κατράλος Βασίλειος
 Κατράσκης Σπυρίδων

Μίγγος Γεώργιος
 Μουλός Γεώργιος
 Ξενίδης Ἑμμανουήλ
 Παπαδόπουλος Χαρ.
 Παπαθωμανός Σωτήριος
 Περιστερῆς Σπυρίδων
 Πετινάκης Γεώργιος
 Πολιάκης Ν.
 Χατζηθεοδώρου Φίλιππος

ΑΡΩΓΑ ΜΕΛΗ

<p>Κος Ἀνδρέαδης Ἀνδρ. » Ἀνεμογιάννης Γ. » Ἀποστολίδης Χρ. » Ἀποστολόπουλος Γ. » Ἀγγυρίου Ἀγγ. Κα Βαράτα Καλ. » Βαράτση Ἐρ. Κος Βελούδιος Μιχ. » Βλαντασόπουλος Κ. » Βρεττός Ἐπ. » Γεωργιάντης Ὀδ. » Γεωργιάδης Ἀγγ. » Γεωργιάδης Γεώργ. » Γεωργιάδης Μ. » Γεωργίου Κωνστ. Κα Γουνταράνη Μπέμμη » Λαμαλλᾶ Ἐλ. » Λαμνιανίδης Στ. Κος Δεσσύλας Θεόδ. Κα Δημοσκοπούλου Ἰσμ. » Δοανίδου Ἀννέττα Κος Δοντάπουλος Ἰω. Κα Δροσοπούλου Ἐρασμ. Κος Δροσοπούλος Ἰωάν. » Εὐστρατιάδης Ἀλ. » Εὐστρατιάδης Δημ. Κα Ζερβού Ζαίρα » Ζερβού Οὐρανία » Ζηροῦνη Λιλῆ Κος Ἡγουμενάκης Γ. Κα Ἰατρίδου Καίτη Κος Καλλιγᾶς Παῦλ. » Καλλιγᾶς Μαρῆς » Καλοδοκίνας Κωνστ. » Καραγιαννίδης Δημ. » Κασόλου Ἀριστ. » Κασσαρῶς Ν. Κα Κατσογιάννη Καίτη » Καραντάη Μαρ. Κος Κολύμβας Δημ. » Κορνηνός Ἀ. » Κορνηνός Σ. » Κονταράτος Θεμιστ. Κα Κονταράτου Ἐλένη Κος Κονταράτος Μίμος Δις Κονταράτου Κικ. Κος Κοττάκος Ἰωάν. Κα Κοττάκου Μαρ.</p>	<p>Κος Κυριακόπουλος Γ. » Κυριακόπουλος Κ. » Κυρίμης Κ. » Κύρος Ἀλ. » Κύρος Ἀχ. Κα Κύρου Δανάη Κος Κωνσταντινίδης Ἀν. » Κωτσάπουλος Δημ. » Λαμπιῆς Βασ. » Λάππας Ὀδ. Δις Λεώνη Χαρ. Κα Λοβέρδου Ἀρτεμῖς » Λοβέρδου Μίτση Κος Λογοθετόπουλος Κ. » Λούδαρης Νικ. » Μάγερ Βικτωρ » Μακρῆς Γεώρ. » Μακρῆς Νικόλ. » Μαλαματιανός Κ. » Μαντζούνης Δημ. Κα Μαντζουράνη Α. Κος Μαργαζιώτης Ἰωάν. » Μέρμηγκας Ἀθαν. » Μητρόπουλος Δημ. » Μιμίκος Ἀρ. » Μεγαλινός Ἐμμ. Κα Μομφεράτου Α. Μαρ. » Μομφεράτου Τ. Μαρ. Κος Μόστρας Σπ. » Μοσχονῶς Ἀλέξ. » Μπαλαῆς Δημ. » Μπαρμπαρέσος Σπ. Κα Μπογράκου Μαρ. Κος Μπούμαν Θωμᾶς » Μπούκας Κ. » Μπουστινιού Ἰωσ. » Νεγροπόντης Μιλτ. » Νικολόπουλος Κ. » Οἰκονομίδης Φιλ. Κα Οἰκονομίδου Φ. Καλ. » Οἰκονόμου Κωνσ. Δις Παναγοπούλου Βασ. Κα Παπαγεωργίου Λίνα Κος Πανογιαννόπουλος Β. » Παπαδόπουλος Ἰωσ. » Παπαλέξης Δημ. Δις Παπαλεξοπούλου Εἰρ. Κος Παπακωνσταντίνου Β.</p>	<p>Κος Παπανδρικόπουλος Α. Κα Παπαλαπαγαριώτου Μαρ. » Παπαλαπαγαριώτου Μίν Κος Παπαχαλαραγιωπιδῆς Θ. Δις Πατρικίου Εὐστ. Κα Πεομαντζόγλου Εἰρ. » Πεομαντζόγλου Δευκῆ Κος Πετρεΐδης Ἰ. » Πολίτης Γεώργ. » Πολυπόπουλος Α. » Πορθητῆ Μιλτ. » Πράπας Μιχ. » Πράτσινας Ἀνδρ. Δις Πράτσια Κούλα Κος Πράτσιας Νικ. Κος Ραφτόπουλος Θ. Κα Ρεδιάδου Α. » Ρουσοπούλου Ἐλ. Κος Ρούφος Καν. Α. Κα Σαββίδη Κατίνα Κος Σαββίδης Παντελ. Κα Σαββίτη Νίνα Κος Σημαγιῆρας Ἐπαμ. » Σκόδρος Γεώργ. » Σκόκος Ἀντ. » Σοφῶτος Νικ. » Σοφριανόπουλος Ἀρ. Κα Σοφριανόπουλου Ἐλ. Κος Σοφριανόπουλος Α. Δις Σπηλιωτάνη Δώρα Κος Στελλάκης Θεοδ. » Στεφάνου Εὐάγ. Κα Σταθοπούλου Ἐλένη Κος Στουπάκης Ἀναστ. » Σχινᾶς Γεώργ. » Τσαμουρτζῆς Εὐάγ. » Φαραντῶτος Σπ. Κα Φέριμου Παυλ. Κος Χανιῆς Ἠλ. Κα Χαραμῆ Λουλούκα » Χατζημυζῆλη Ἀγγ. » Χλημίντζα Αἰμ. Κος Χλημίντζας Σωτήρ. » Χλημίντζας Γεώρ. Κα Χάπικης Ἐλισάβετ » Χρήστου Δανάη Κος Χρονόπουλος Ἀντ. » Χρυσαιφίδης Γεώργ.</p>
--	---	---

Σημ. Οἱ ἐπιθυμοῦντες νὰ ὑποστηρίξωσι τὸ ἔργον τῆς Χορφῆδας Ἀθηνῶν ἐγγρα-
 φόμενοι ὡς Ἀρωγὰ Μέλη αὐτῆς δύνανται νὰ ἀποταθῶσιν εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς Χορφῆδας
 Ἐτησίᾳ συνδρομῆν δραχμὰν ἑκατὸν (100).

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ

Εἰς τὰ προγράμματα τῶν Συναυλιῶν τοῦ Ὁδείου Ἀθηνῶν γίνονται δεκταὶ πρὸς καταχώρησιν διαφημίσεις. Διὰ τοὺς ὄρους καὶ πᾶσαν σχετικὴν πληροφορίαν οἱ ἐνδιαφερόμενοι δύνανται νὰ ἀπευθυνθῶσιν εἰς τὰ Γραφεῖα τοῦ Ὁδείου Ἀθηνῶν (ὁδὸς Πειραιῶς, τηλέφ. 25-351) καθημερινῶς 9-12 π.μ. καὶ 4-8 μ.μ.

Τὰ προγράμματα τῶν Συναυλιῶν τοῦ Ὁδείου Ἀθηνῶν ἐκτυποῦνται ἐπὶ χάρτου τῆς

ΧΑΡΤΟΠΟΙΙΑΣ ΠΑΤΡΩΝ <Ε. Γ. Λ.>

ΤΙΜΑΙ ΕΙΣΙΤΗΡΙΩΝ

	Γεν. Δοκιμῆς	Συναλλαγ
Θεωρεῖον Α΄	Δρχ. 90.—	Ἐξηνητημένον
Πλατεῖα	> 80.—	150.—
Ἀμφιθέατρον Α΄	> 80.—	150.—
Ἀμφιθέατρον Β΄	> 70.—	125.—
Ἐξώστης	> 50.—	90.—
Θεωρεῖον Β΄	> 50.—	75.—
Ὑπερῶον	> 40.—	50.—

Τὰ εἰσιτήρια πωλοῦνται εἰς τὸ Ταμεῖον τοῦ Ὁδείου Ἀθηνῶν
 (Ὁδὸς Πειραιῶς τηλ. 25-351) καὶ εἰς τὸ Θέατρον
 «Ὀλύμπια».

